

REGERINGEN

Regeringsbeslut

III:2

2014-05-15

S2014/4159/SF (delvis)

Socialdepartementet

Pensionsmyndigheten

Box 3190

100 64 Stockholm

Uppdrag att utreda metoder som stimulerar till senare pensionsuttag för dem med låg pension

---

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Pensionsmyndigheten att utreda och analysera metoder som gör att ett senare uttag av ålderspensionen leder till ett sammantaget bättre ekonomiskt utfall i form av garantipension, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd under pensionstiden än i dag och därmed stimulerar till ett senare pensionsuttag.

De metoder för en ökad stimulans som finns beskrivna i Pensionsåldersutredningens betänkande Åtgärder för ett längre arbetsliv (SOU 2013:25) ska analyseras och ska också vara en utgångspunkt för arbetet. De metoder som avses är

- 1) att arbetsinkomster efter 65 år inte ska påverka garantipension och bostadstillägg,
- 2) att garantipension räknas upp om uttaget sker efter 65 år, samt
- 3) att arbetsår efter 64 år får räknas som bosättningsår för rätt till garantipension.

Även modifieringar av dessa metoder eller andra varianter kan dock tas fram och analyseras om Pensionsmyndigheten finner det motiverat.

Redovisningen av uppdraget ska innehålla en redovisning av hur det ekonomiska utbytet av ett senare uttag förbättras för olika typfall och för kvinnor respektive män. Redovisningen ska även innehålla en analys på kort och lång sikt av beräknade sammantagna ekonomiska effekter för pensionssystemet och för statens budget. Därtill ska de administrativa konsekvenserna redovisas.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 januari 2015. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Pensionsåldersutredningen konstaterade i sitt betänkande att de ekonomiska incitamenten för att senarelägga sitt pensionsuttag är mycket svaga för dem med låg pension. De med låg pension är som regel berättigade till garantipension och ofta även till bostadstillägg, vilka båda är inkomstprövade mot inkomstpension och premiepension. Ett senare pensionsuttag ger visserligen en högre inkomstrelaterad pension även för denna grupp men en högre pension reducerar också både garantipension och bostadstillägg. Nettoeffekten av en högre inkomstrelaterad pension och lägre garantipension och bostadstillägg blir mycket liten för den som arbetar längre och väntar med sitt pensionsuttag. Eftersom garantipensionen till skillnad mot den övriga pensionen inte påverkas av ett delningstal så är garantipensionens nivå densamma oavsett när den tas ut. Det finns därför ingen ekonomisk vinst med att vänta med uttag av garantipensionen. Ser man till den sammanlagda pensionen under en genomsnittlig livstid så kan en person som väntar med att ta ut sin garantipension t.o.m. förlora på detta.

Det finns ett samhällsligt intresse av att dels säkra en för individen rimlig pension, dels säkerställa en tillräcklig sysselsättning så att en god välfärd kan upprätthållas. Det finns därför skäl att vidta åtgärder som verkar i riktning mot ett längre arbetsliv och att sådana åtgärder verkar inom många områden och riktar sig mot så många som möjligt.

Pensionsgruppen (S 2007:F) har i sin överenskommelse av den 12 mars 2014 enats om att fortsätta arbetet för att åstadkomma ett längre arbetsliv. En del i detta är förändringar som leder till att personer med garantipension och bostadstillägg får bättre incitament för att förlänga arbetslivet.

Pensionsåldersutredningen pekade på tre metoder för att öka incitamenten för dem med låg pension att arbeta längre och senarelägga pensionsuttaget.

1. Pension som grundar sig på arbetsinkomster efter 65 års ålder ska inte reducera garantipension och ska heller inte räknas med vid beräkning av bostadstillägg.
2. Garantipensionen blir högre om uttaget sker efter 65 års ålder på så sätt att garantipensionen räknas upp motsvarande förändringen av delningstalet.
3. Den som har färre än 40 försäkringsår får möjlighet att även räkna arbetsår efter 64 år som försäkringsår vid beräkning av garantipension.

Utredningen lämnade förslag enligt punkterna 1 och 3 och en bedömning enligt punkt 2 men av tidsskäl kunde en fullständig analys av metoderna inte göras. Utredningen pekade också på behovet av ytterligare utredning.

På regeringens vägnar

Ulf Kristersson

Stefan Oscarson

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Pensionsgruppen (S 2007:F)
Socialförsäkringsutskottet